

Justitsminister at have Opmærksomheden henvendt derpaa.

Kaifer: Idet jeg i det Hele maa udtale min Anerkjendelse af denne Lov, forsaavidt den søger at afhjælpe et meget stort og længe sølt Savn her i Landet, maa jeg tillige være enig med den ærede Rigsdagsmand, der nyligt talte, i, at Gavnligheden af denne Anstalt vilde være i høj Grad forøget, dersom den var bleven sat i Forbindelse med et Afhj. for uheldbreddelige Sindssvage. Der er neppe nogen anden Retning, hvori vi her i Landet staae saa langt tilbage, som netop med Hensyn til Opbevaringsanstalter for Saadanne. Da denne Lov iøvrigt tilstgter, at Helbredelsesanstalten skal ordnes paa en Maade, som fyldestgjør enhver Fordring, saa vilde det være saa meget mere ønskeligt, om den ogsaa blev fuldstændig i denne Henseende. Men, medens jeg forsaavidt maa udtale mig for Loven, saa kan jeg ikke undlade at gjøre nogle Bemærkninger med Hensyn til § 2, der gaaer ud paa, hvorledes de Udgifter, som den foranlediger, skulde fordeles. Jeg troer nemlig, at den Maade, hvorpaa denne Fordeling er paatænkt at skulle ordnes, frembyder en temmelig stor Uretfærdighed. For det Første ere Udgifterne fordeelte mellem Land og Kjøbstad, med Undtagelse af Bornholm, der er udsondret fra de andre, i et Forhold, som svarer til Folkemængden. Det er oftere udtalt i denne Sag, at en Fordeling af Skatten efter Folkemængden ikke er ganske hensigtsmæssig; men jeg troer, at man maa erkende, at man i denne Henseende ved Fordelingen af Skatter imellem Land og By for Diebliffet ikke kan komme videre. Man har ingen bedre Maalestok, og jeg vil saaledes ingen Indvending gjøre imod den; men med Hensyn til Fordelingen mellem Byerne selv har man her optaget den samme Fordelingsmaade, som er bestemt ved Placaten af 1847 om den jydsk Daareanstalt, at nemlig Udgifterne skulle fordeles imellem de forskjellige Kjøbstæder i Forhold til Folkemængden. Det er i mine Tanker en stor Mangel; thi man har en bedre Fordeling. Ved Loven af 20de Juli 1850 om Lignings-skatten har man nemlig indført en bedre Fordelingsmaade, idet man ikke alene tager Hensyn til Befolkningen, men ogsaa

til Bygningernes Assurancefum. Efterat man eengang har vedtaget dette, kan jeg ikke tænke mig, hvilken Grund der kan have bragt den høitærede Justitsminister til igjen at fravige det. Det er uheldigt, naar Statterne skulle fordeles imellem Beboerne efter forskellige Principer, saa at man i een Henseende bruger een Fordelingsmaade og i andre Henseender en anden. Dette var den ene, skøndt mindre betydelige, Bemærkning, jeg havde at gjøre imod den foreliggende Lov.

Den anden angaaer Fordelingsmaaden paa Landdistricterne. Der lægger man Hartkornet udelukkende til Grund; det er i dobbelt Henseende i mine Tanker forkasteligt. For det Første, fordi Hartkornbrugere og Hartkornseiere, som komme til at udrede denne Skat, blive ikke ramte paa lige Maade; Hartkornet er en slet Maalestok for Ligningen af nye Skatter; dette er almindeligt anerkjendt her i Landet. Med Hensyn til gamle og staaende Skatter kan den være meget god, men den er daarlig for nye, og lider af betydelige Mangler. Foruden det, at Skatten bliver ulige mellem de forskjellige Hartkornseiere, frembyder den ogsaa den Mangel, at det er kun en Deel af Landbefolkningen, Skatten kommer til at hvile paa, nemlig de, som eie Hartkorn; hele den øvrige Deel af Befolkningen bliver fri; det synes s. Ex. ikke rigtigt, at en Fabrikant eller Capitalist, der boer paa Landet, skal være fri for at udrede Afgifter til en saadan Anstalt, som ligesaavel er til Gavn for ham som for hans Nabo. Jeg troer derfor, at man i denne Henseende maatte komme til en anden Fordelingsmaade; jeg vilde ansee det for ønskeligt — jeg skal ikke gaae videre ind i Detaillen, hvorledes det skulde være —, men jeg anseer det for ønskeligt, om man i Landdistricterne indførte en lignende Fordeling, som den, man har tænkt i Kjøbstæderne, efter Formue og Leilighed; det er den eneste Maade, hvorpaa Skatten kan blive nogenlunde retfærdig fordeelt (Hørh.). Det er vel muligt, at den ikke udelukkende kan fordeles herefter, men man maa dog ønske denne Fordeling ved Siden af, og jeg anseer det ikke alene rigtigt med Hensyn til det umiddelbare Resultat, men vi trænge til en saadan Fordelingsmaade, fordi